

ЛІТЕРАТУРА

1. Jensen M. C., Meckling W. H. Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*. 1976. №3(4). P. 305–360. DOI: 10.1016/0304-405X(76)90026-X
2. Tsay A. A. Quantity-flexibility contract and supplier-customer incentives. *Management Science*. 1999. №45(10). P. 1339–1358. DOI: 10.1287/mnsc.45.10.1339
3. Whang S. Coordination in operations: A taxonomy. *Journal of Operations Management*. 1195. №12(3–4). P. 413–422. DOI: 10.1016/0272-6963(95)00010-P
4. Cachon G. Competitive and cooperative inventory management in a two-echelon supply chain with lost sales. University of Pennsylvania. Operations, Information and Decisions Papers. 1999; (11). URL: https://repository.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1312&context=oid_papers
6. Lariviere M. A. Supply chain contracting and coordination with stochastic demand. In: Tayur S., Ganeshan R., Magazine M., eds. Quantitative models for supply chain management. Norwell, MA: Kluwer Academic Publ.; 1999:234-268.
7. Cachon G. P. Supply chain coordination with contracts. In: De Kok A. G., Graves S. C., eds. Supply chain management: *Design, coordination and operation*. Amsterdam: Elsevier Science Publ.; 2003:229-339. (Handbooks in Operations Research and Management Science. Vol. 11).
8. Cachon G., Lariviere M. Supply chain coordination with revenue-sharing contracts: *Strengths and limitations*. *Management Science*. 2005. 51(1). P. 30–44. DOI: 10.1287/mnsc.1040.0215

СУЧАСНА ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ З ЕКОНОМІКИ

Коваль Л. А.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Ліщук Н. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економіки та фінансів
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Антонюк В. В.

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Якісна підготовка здобувачів вищої освіти в економічній сфері на теперішній час для України є важливим завданням. Така потреба викликана необхідністю

управління фінансово-економічною, соціальною діяльністю одиниць інституційних секторів економіки України різних форм власності та організаційно-правових форм. Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука має вагомий педагогічний досвід, потужний кадровий потенціал та матеріально-технічну базу для підготовки магістрів, фахівців з економіки.

Рецензована з 2013 року освітньо-професійна програма «Державне регулювання соціально-економічного розвитку» за спеціальністю «051 «Економіка» в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки розроблена професорсько-викладацьким складом економічного факультету МЕНУ після консультацій із науковцями, потенційними роботодавцями, стейкхолдерами, які підтвердили потребу у підготовці фахівців цієї спеціальності.

Успішна акредитація ОП у 2018 році підтвердила високий рівень підготовки фахівців та відповідність акредитаційним вимогам на основі перевірки діяльності кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітньо-професійної програми «Державне регулювання соціально-економічного розвитку».

Сьогодення і виклики сучасності в умовах військового стану вимагають постійного оновлення та удосконалення навчального процесу підготовки конкурентоспроможних на ринку праці фахівців. Роботодавець очікує від працівника універсальної підготовки, ініціативності, постійного оновлення та підвищення свого рівня знань, здатності швидкої адаптації до змін та опанування новими навичками. Тільки якісна підготовка фахівців сприятиме їх успішному працевлаштуванню та кар'єрному зростанню.

З кожним роком все більше загострюється залежність вищої освіти від рівня соціально-економічного розвитку регіону, країни, суспільства. Це безперечно змушує освітні заклади швидко орієнтуватися на ринковий попит. Тому крім професійної підготовки в кваліфікаційній характеристиці фахівця повинні бути також і інваріантні характеристики, які є показниками його професійної компетентності. До таких характеристик відносяться самостійність дій, творчий підхід до будь-якої справи, готовність постійно навчатися і оновлювати свої знання, гнучкість розуму, здатність пристосовуватися до змін, впроваджувати досягнення науки і практики в професійну діяльність. Тобто, майбутній фахівець економічного профілю повинен мати хороші адаптивні здібності, які в сучасних умовах мають навіть більше значення, ніж професійна компетентність [2, с. 222–224].

Отже, для озброєння фахівців універсальними знаннями та навичками у 2023 році впроваджено оновлену ОП за спеціальністю «051 Економіка» в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, адаптовану до змін соціально-економічного розвитку регіону.

Сформований на основі Стандарту вищої освіти України. [1] профіль навчання за спеціальністю «051 «Економіка» у Приватному вищому навчальному закладі «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» унікальний, оскільки формування системи економічних знань супроводжується поглибленою дослідницькою, науковою та практичною підготовкою. Це забезпечує високу конкурент-госпроможність випускників,

значно розширює можливості їх працевлаштування та формує компетентності для створення та розвитку власного бізнесу та створення робочих місць.

Особливістю програми є формування системного мислення щодо економіки, як складної системи з відповідними суб'єктами, взаємозв'язками, факторами впливу. Практична підготовка дозволяє вирішувати важливі прикладні економічні задачі з прогнозування майбутніх тенденцій та показників розвитку галузей національної економіки та окремих підприємств регіону.

Професійний аспект програми сфокусовано на якісній спеціальній підготовці економістів з залученням викладачів-професіоналів, практиків, підприємців для формування розуміння закономірностей функціонування сучасного бізнес-середовища, швидкої адаптації до вимог динамічного соціально-економічного розвитку регіону, творчого та ефективного розв'язування складних завдань та проблем у професійній діяльності.

Програма спрямована на підготовку фахівців для *працевлаштування* на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми усіх галузей і форм власності. Випускники є фахівцями в галузі економіки, бізнесу, менеджменту, управління підприємствами, можуть займати посади фахівців з економіки, бізнес-консультант, цифровий економіст, економіст з фінансової роботи, економіст – статистик, аналітик з питань фінансово-економічної безпеки, із зовнішньоекономічних питань, економічний радник, керівник бізнес-проектів тощо.

Базою для професійного та кар'єрного зростання випускників є:

- корпорації та великі підприємства реального сектора економіки будь-якої сфери діяльності та форми власності;
- підприємства середнього та малого бізнесу;
- підприємства та організації за участю іноземного капіталу;
- сільськогосподарські підприємства;
- фермерські господарства;
- фінансові та банківські установи;
- організації та відомства державного та муніципального рівнів правління (фіскальні органи, фонди соціального і пенсійного страхування);
- страхові компанії;
- інвестиційні компанії;
- вищі навчальні заклади та наукові установи;
- аналітичні центри;
- громадські організації, фонди, волонтерські та благодійні центри;
- соціальні заклади та установи;
- підприємницька діяльність.

Звичайно, вдосконалення навчального процесу потребує ретельного моніторингу вимог роботодавців до професійних компетенцій фахівців, аналізу вакансій на ринку праці. В цьому важливе значення має тісна співпраця між закладом вищої освіти та центрами зайнятості, які надають достовірну оперативну інформацію щодо потреби у фахівцях економічного профілю.

Ще одним перспективним напрямом удосконалення ОП «Економіка» в університеті є підготовка майбутніх фахівців економічного профілю з вільним володінням іноземною мовою.

Викладений матеріал дозволяє зробити висновки, що сучасний ринок праці, який характеризується мобільністю, гнучкістю, динамікою та інноваційними змінами, висуває нові критерії до підготовки майбутніх фахівців – економістів. Тому, щоб відповідати вимогам роботодавців за рівнем професійної підготовки, випускник повинен мати хороші адаптивні та творчі здібності до фаху, креативне мислення та постійно удосконалюватися.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стандарт вищої освіти України. Магістр. Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Спеціальність 051 Економіка. Київ, 2020.
2. Рудніцька К. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців економічного профілю у вищих навчальних закладах. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2017. Вип. 2 (41). С. 222–224.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ПРОЦЕСИ ДИФУЗІЇ ЕКОІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ПОЛЬЩІ

Корольчук Л. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Луцького національного технічного університету*

Постійні зміни в умовах функціонування сучасної економіки та посилення уваги до питань захисту навколишнього середовища змушують компанії впроваджувати системи екологічного менеджменту та різні види екоінновацій. Екоінновації є одним з основоположних чинників ідеї сталого розвитку. Вони сприяють розвитку циркулярної економіки та поширенню так званих чистих технологій. Для України, яка обрала шлях до сталого розвитку та знаходиться на порозі післявоєнного відновлення, а отже великої якісної трансформації у бік ресурсозберігаючої економіки, важливо переймати прогресивний досвід європейських країн щодо озеленення економіки. В даному контексті вивчення рівня дифузії екоінновацій на підприємствах Польщі може мати високу наукову цінність з точки зору посилення міждержавної та міжрегіональної трансграничної співпраці між двома країнами з метою бенчмаркінгу найуспішніших практик для їх подальшої інтеграції в діяльність українських компаній.

Польський ринок зелених технологій знаходиться на ранній стадії розвитку. На думку авторів звіту, підготовленого для Обсерваторії еко інновацій [2], найбільш значущі перешкоди для озеленення економіки у Польщі мають насамперед економічний характер, а саме: висока вартість впровадження екоінновацій, складний доступ до капіталу, невизначена рентабельність інвестицій та слабка система економічних та фіскальних стимулів для дифузії екоінновацій. Іншою